പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 101

സൂത ഉവാച-

ദേവദേവോ ഹൃഷീകേശസ്ത്വംഗപുത്രം നൃപോത്തമമ് .

സമാചഷ്ട മഹാശ്രേയ ആഖ്യാനം പാപനാശനമ് 1.

ശ്രൂയതാമഭിധാസ്യാമി ചരിത്രം ശ്രേയദായകമ് .

ദ്വിജസ്യാപി ച വൃത്താംതം കുംജലസ്യ മഹാത്മനഃ 2.

വിഷ്ണുരുവാച-

കുംജലശ്ചാപി ധർമാത്മാ ചതുർഥം പുത്രമേവ ച .

സമാഹൂയ മുദായുക്ത ഉവാചൈനം കപിംജലമ് 3.

കിം നു പുത്ര ത്വയാ ദൃഷ്ടമപൂർവം കഥയസ്വ മേ .

ഭോജനാർഥം തു യാസി ത്വമിതഃ കസ്മിൻസുതോത്തമ 4.

തദാചക്ഷ്വ മഹാഭാഗ യദി ദൃഷ്ടം സുപുണ്യദമ് .

കപിംജല ഉവാച-

യച്ച താത ത്വയാ പൃഷ്ടമപൂർവം പ്രവദാമ്യഹമ് 5.

യന്ന ദൃഷ്ടം ശ്രുതം കേന കസ്മാന്നൈവ ശ്രുതം മയാ .

തദിഹൈവ പ്രവക്ഷ്യാമി ശ്രൂയതാമധുനാ പിതഃ 6.

ശൃണ്വംതു ഭ്രാതരഃ സർവേ മാതസ്ത്വം ശൃണു സാംപ്രതമ് .

കൈലാസഃ പർവതശ്രേഷ്ഠോ ധവലശ്ചംദ്ര സന്നിഭഃ 7.

നാനാധാതുസമാകീർണോ നാനാവൃക്ഷോപശോഭിതഃ .

ഗംഗാജലൈഃ ശുഭൈഃ പുണ്യൈഃ ക്ഷാലിതഃ സർവതഃ പിതഃ 8.

നദീനാം തു സഹസ്രാണി ദിവ്യാനി വിവിധാനി ച .

യസ്മാത്താത പ്രസൂതാനി ജലാനി വിവിധാനി ച 9.

തഡാഗാനി സഹസ്രാണി സോദകാനി മഹാഗിരൗ .

നദ്യഃ സംതി വിശാലിന്യോ ഹംസസാരസസേവിതാഃ 10.

തസ്മിഞ്ഛിഖരിണാം ശ്രേഷ്ഠേ പുണ്യദാഃ പാപനാശനാഃ .

വനാനി വിവിധാന്യേവ പുഷ്പിതാനി ഫലാനി ച 11.

നാനാവൃക്ഷോപയുക്താനി ഹരിതാനി ശുഭാനി ച .

കിന്നരാണാം ഗണൈര്യുക്തശ്ചാപ്സരോഭിഃ സമാകുലഃ 12.

ഗംധർവചാരണൈഃ സിദ്ധൈർദേവവൃംദൈഃ സുശോഭിതഃ .

ദിവ്യവൃക്ഷവനോപേതോ ദിവ്യഭാവൈഃ സമാകുലഃ 13.

ദിവ്യഗംധൈഃ സുശോഭാഢ്യൈർനാനാരത്നസമന്വിതഃ .

ശിലാഭിഃ സ്ഫടികസ്യാപി ശുക്ലാഭിസ്തു സുശോഭനഃ 14.

സൂര്യതേജോമയോ രാജംസ്തേജോഭിസ്തു സമാകുലഃ .

ചംദനൈശ്ചാരുഗംധൈശ്ച ബകുലൈർനീലപുഷ്പകൈഃ 15.

നാനാപുഷ്പമയൈർവൃക്ഷൈഃ സർവത്ര സമലംകൃതഃ .

പക്ഷിണാം സുനിനാദൈശ്ച ദിവ്യാനാം മധുരായതേ 16.

ഷട്പദാനാം നിനാദൈശ്ച വൃക്ഷൗഘൈർമധുരായതേ .

രുതൈശ്ച കോകിലാനാം തു ശോഭതേ സ വനോ ഗിരിഃ 17.

ഗണകോടിസമാകീർണം തത്രാസ്തി ശിവമംദിരമ് .

അംശുഭിർധവലം പുണ്യം പുണ്യരാശിശിലോച്ചയമ് 18.

സിംഹൈശ്ച ഗർജമാനൈശ്ച സൈരിഭൈഃ കുംജരൈസ്തതഃ .

ദിഗ്ഗജാനാം സുഘോഷൈശ്ച ശബ്ദിതം ച സമംതതഃ 19.

നാനാമൃഗൈഃ സമാകീർണം ശാഖാമൃഗഗണാകുലമ് .

മയൂരകേകാഘോഷൈശ്ച ഗുഹാസു ച വിനാദിതമ് 20.

കംദരൈർലേപനൈഃ കൂടൈഃ സാനുഭിശ്ച വിരാജിതമ് .

നാനാപ്രസ്രവണോപേതമോഷധീഭിർവിരാജിതമ് 21.

ദിവ്യം ദിവ്യഗുണം പുണ്യം പുണ്യധാമ സമാകുലമ് .

സേവിതം പുണ്യലോകൈശ്ച പുണ്യരാശിം മഹാഗിരിമ് 22.

പുലിംദഭില്ലകോലൈശ്ച സേവിതം പർവതോത്തമമ് .

വികടൈഃ ശിഖരൈഃ കോടൈരദ്രിരാജഃ പ്രകാശതേ 23.

അന്യൈർനാനാവിധൈഃ പുണ്യൈഃ കൗതുകൈർമംഗലൈഃ ശുഭൈഃ .

ഗംഗോദകപ്രവാഹൈശ്ച മഹാശബ്ദം പ്രസുസ്രുവേ 24.

ശംകരസ്യ ഗൃഹം തത്ര കൈലാസം ഗതവാനഹമ് .

തത്രാശ്ചര്യം മയാ ദൃഷ്ടം യന്ന ദൃഷ്ടം കദാ ശ്രുതമ് 25.

ശ്രൂയതാമഭിധാസ്യാമി താത സർവം മയോദിതമ് .

ശിഖരാദ്ഗിരിരാജസ്യ മേരോഃ പുണ്യാന്മഹോദയാത് 26.

ഹിമക്ഷീരസുവർണസ്തു പ്രവാഹഃ പതതേ ഭുവി .

ഗംഗായാശ്ച മഹാഭാഗ രംഹസാ ഘോഷഭൂഷിതഃ 27.

കൈലാസസ്യ ശിരഃ പ്രാപ്യ തത്ര വിസ്തരതാം ഗതഃ .

ദശയോജനമാനേന തത്ര ഗംഗാ ഹ്രദോ മഹാൻ 28.

മഹാതോയേന പുണ്യേന വിമലേന വിരാജതേ .

സർവതോഭദ്രതാം പ്രാപ്തോ മഹാഹംസൈഃ പ്രശോഭതേ 29.

സാമോച്ചാരേണ പുണ്യേന ദിവ്യേന മധുരേണ ച .

ഹംസാസ്തത്ര പ്രകൂജംതി സരസ്തേന വിരാജതേ 30.

തസ്യ തീരേ ശിലായാം വൈ ഹിമകന്യാ മഹാമതേ .

ആസീനാ മുക്തകേശാംതാ രൂപദ്രവിണശാലിനീ 31.

ദിവ്യരൂപസുസംപന്നാ സഗുണാ ദിവ്യലക്ഷണാ .

ദിവ്യാലംകാരഭൂഷാ ച തസ്യാസ്തീരേ വിരാജതേ 32.

ന ജാനേ ഗിരിരാജസ്യ തനയാ വാ മഹോദധേഃ .

നോ വാസ്തി ബ്രഹ്മണഃ പത്നീ സാ വാ സ്വാഹാ ഭവിഷ്യതി 33.
ഇംദ്രാണീ വാ മഹാഭാഗാ രോഹിണീ വാ ഭവിഷ്യതി .
ഈദൃശീ രൂപസംപത്തിര്യുവതീനാം ന ദൃശ്യതേ 34.
അന്യാസാം ച സുദിവ്യാനാം നാരീണാം താത സർവഥാ .
യാദൃശം രൂപസംഭാവം ഗുണശീലം പ്രദൃശ്യതേ 35.
അപ്സരസാം കദാ നാസ്തി താദൃശം രൂപലക്ഷണമ് .
യാദൃശം തു മയാ ദൃഷ്ടം തദംഗം വിശ്വമോഹനമ് 36.
ശിലാപദേ സമാസീനാ ദുഃഖേനാപി സമാകുലാ .
രുദതേ സുസ്വരൈർബാലാ അനേകൈഃ സ്വജനൈർവിനാ 37.
അശ്രൂണി മുംചമാനാ സാ മുക്താഭാനി ബഹൂനി ച .
നിർമലാനി സരസ്യത്ര പതംത്യേവ മഹാമതേ 38.
ബിംദവോ മൗക്തികാഭാസ്തേ നിപതംതി മഹോദകേ .
തേഭ്യോ ഭവംതി പദ്മാനി ഹൃദ്യാനി സുരഭീണി തു 39.
പദ്മാനി ജജ്ഞിരേ തേഭ്യോ നേത്രാശ്രുഭ്യോ മഹാമതേ .
ഗംഗാംഭസി തരംത്യേവ അസംഖ്യാതാനി താനി തു 40.
പതിതാനി സുഹൃദ്യാനി രംഹസാ യാനി താനി തു .
ഗംഗാപ്രവാഹമധ്യേ തു ഹംസവൃംദൈഃ സുസേവിതേ 41.
ഭാഗീരഥ്യാഃ പ്രവാഹസ്തു തസ്മാത്സ്ഥാനാദ്വിനിർഗതഃ .
കൈലാസശിഖരം പ്രാപ്യ രത്നാഢ്യം ചാരുകംദരമ് 42.
വർതതേ തോയപൂർണസ്തു യോജനദ്വയവിസ്തൃതഃ .
ഹംസവൃംദസമാകീർണോ ജലപക്ഷി സമാകുലഃ 43.
നാനാവർണവിശേഷാണി സംതി പദ്മാനി തത്ര ച .
പ്രവാഹേ നിർമലേ താത മുനിവൃംദനിഷേവിതേ 44.
അശ്രുഭ്യോ യാനി ജാതാനി പ്രഭാതേ കമലാനി തു .
ഗംഗോദകപ്ലുതാന്യേവ സൗരഭാണി മഹാംതി ച 45.
പ്രതരംതി പ്രവാഹേ തു നിർമലേ ജലപൂരിതേ .

മധ്യേ മധ്യേ സുഹംസൈശ്ച ജലപക്ഷിനിനാദിതേ 46.

സൂത ഉവാച-

രത്നാഢ്യേ തു ഗിരൗ തസ്മിന്രത്നേശ്വരമഹേശ്വരഃ .

ദേവദൈത്യസുപൂജ്യോപി തിഷ്ഠതേ താത സർവദാ 47.

തത്ര ദൃഷ്ടോ മയാ താത കശ്ചിത്പുണ്യമയോ മുനിഃ .

ജടാഭാരസമാക്രാംതോ നിർവാസാ ദംഡധാരകഃ 48.

നിരാധാരോ നിരാഹാരസ്തപസാതീവ ദുർബലഃ .

കൃശാംഗോഽപ്യസ്ഥിസംഘാതസ്ത്വചാമാത്രേണ വേഷ്ടിതഃ 49.

ഭസ്മോദ്ധൂലിതമാത്രാണി സർവാംഗാനി മഹാത്മനഃ .

ശുഷ്കപത്രാണി ഭക്ഷേത ശീർണാനി പതിതാനി ച 50.

ശിവഭക്തിസമാസീനോ ദുരാധാരോ മഹാതപാഃ .

അശ്രുഭ്യോ യാനി ജാതാനി പദ്മാനി സുരഭീണി ച 51.

ഗംഗാതോയാത്സമാനീയ ദേവദേവം പ്രപൂജയേത് .

രത്നേശ്വരം മഹാഭാഗോ ഗീതനൃത്യവിശാരദഃ 52.

ഗായതേ നൃത്യതേ തസ്യ ദ്വാരസ്ഥസ്ത്രിപുരദ്വിഷഃ .

മഠമാഗത്യ ധർമാത്മാ രോദതേ സുസ്വരൈരപി 53.

ഏതദ്ദൃഷ്ടം മയാ താത അപൂർവം വദതാംവര .

കഥയസ്വ പ്രസാദാന്മേ യദി ത്വം വേത്സി കാരണമ് 54.

സാ കാ നാരീ മഹാഭാഗാ കസ്മാത്താത പ്രരോദിതി .

കസ്മാത്സ ദേവപുരുഷോ ദേവമർചേന്മഹേശ്വരമ് 55.

തന്മേ ത്വം വിസ്തരാദ്ബ്രൂഹി സർവസംദേഹകാരണമ് .

ഏവമുക്തോ മഹാപ്രാജ്ഞഃ കുംജലോപി സുതേന ഹി 56.

കപിംജലേന പ്രോവാച വിസ്തരാച്ഛൃണ്വതോ മുനേഃ 57.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ വേനോപാഖ്യാനേ ഗുരുതീർഥമാഹാത്മ്യേ ച്യവനചരിത്രേ ഏകാധികശതതമോഽധ്യായഃ 101.